

громадських організацій, підприємств та організацій, тощо).

4) Облаштування кордону, прикордонної інфраструктури та під'їзних шляхів, що сприятиме покращенню взаємодії суб'єктів та учасників транскордонного регіону, розвитку туристичної сфери.

Перспективи розвитку прикордонних територій українсько-білоруського транскордонного регіону визначаються можливостями використання їх геополітичного положення в напрямку активізації роботи в рамках створених єврорегіонів «Буг» і «Дніпро», а також активної участі у спільних проєктах. Першочерговим кроком для цього повинна стати розробка спільної двохсторонньої стратегії транскордонного співробітництва.

Список використаних джерел

1. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року // Офіційний вісник України від від 09.09.2014, № 70, стор. 23, стаття 1966, код акту 73740/2014.

2. Договірно-правова база двосторонніх україно-білоруських відносин [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Посольства України у Республіці Білорусь. – Доступний з: <http://www.belarus.mfa.gov.ua/belarus/ua/1243.htm>

3. Национальная стратегия устойчивого социально-экономического развития Республики Беларусь на период до 2020 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.gov.by/ru/macroeconomy/nacionalnaya-strategiya>.

4. Перелік діючих пунктів пропуску та пунктів контролю через державний кордон на кордоні з Республікою Білорусь [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної прикордонної служби України. – Режим доступу: http://dpsu.gov.ua/ua/activities/skipping/skipping_18.htm

5. Підтримка регіонального та місцевого розвитку регіонів Республіки Білорусь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://regdev.by/ru/node/105>

6. Прямые иностранные инвестиции [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного Банку Республіки Білорусь. – Режим доступу: <http://www.nbrb.by/statistics/ForeignDirectInvestments/>.

7. Стратегия трансграничного сотрудничества Люблинского воеводства, Львовской, Волынской и Брестской областей на 2014-2020 года [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <http://www.brest-region.gov.by/attachments/article/2262/2262.doc>.

References

1. Supreme Council of Ukraine (2014). *Derzhavna stratehiya rehional'noho rozvytku na period do 2020 roku [National strategy of regional development until 2020]. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 09.09.2014, № 70, p. 23, Article 1966, Act code 73740/2014 [in Ukrainian].*

2. *The official website of the Embassy of Ukraine in Belarus (2015). Dohovirno-pravova baza dvostoronnikh ukrayino-bilorus'kykh vidnosyn [The legal basis of the bilateral Ukraine-Belarus relations]. Retrieved from: <http://www.belarus.mfa.gov.ua/belarus/ua/1243.htm> [in Ukrainian].*

3. *The official website of Ministry of Economy of Belarus Republic (2015). Natsyonal'naya stratehiya ustoychyvoho sotsial'no-ekonomycheskoho razvytyya Respublyky Balarus' na peryod do 2030 h. [National strategy of sustainable development of Belarus Republik until 2030]. Retrieved from: <http://www.economy.gov.by/ru/macroeconomy/nacionalnaya-strategiya>. [in Belarusian].*

4. *The official website of the State Border Guard of Ukraine (2015). Perelik diyuchykh punktiv propusku ta punktiv kontrolyu cherez derzhavnyy kordon na kordoni z Respublikoyu Bilorus' [The list of existing border crossing points and checkpoints across the state border at the border with Belarus Republic]. Retrieved from: http://dpsu.gov.ua/ua/activities/skipping/skipping_18.htm [in Ukrainian].*

5. *The official website of the project EuropeAid/133399/C/SER/BY (2015). Pidtrymka rehional'noho ta mistsevoho rozvytku rehioniv Respublyky Bilorus' [Support of the regional and local development of the regions of Belarus Republic]. Retrieved from: <http://regdev.by/ru/node/105> [in Russian].*

6. *The official website of the National Bank of Belarus Republic (2015) Pryamyje inostrannye investicii [Direct foreign investments]. Retrieved from: <http://www.nbrb.by/statistics/ForeignDirectInvestments/>. [in Russian].*

7. *The official website of the Brest regional executive committee (2013). Strategiya transgranichnogo sotrudnichestva Lyublińskiego vovodstva, Lvovskoj, Volynskoj i Brestskoj oblastej na 2014-2020 goda [Cross-border cooperation strategy of Lublin region, Lviv, Volyn and Brest regions for 2014-2020 year]. Retrieved from: <http://www.brest-region.gov.by/attachments/article/2262/2262.doc> [in Russian].*

УДК 339.9:332.1(477)(498)

В. М. Черторижський

молодший науковий співробітник,
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М.І. Долишнього НАН України», м. Львів

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКОГО ТРАНСКОРДОННОГО РЕГІОНУ

У статті аналізується сучасний стан українсько-румунських відносин у контексті розвитку українсько-румунського транскордонного регіону. Висвітлено інституційно-правову основу розвитку українсько-румунського транскордонного співробітництва. Зокрема, акцентовано увагу на основні проблеми інституційного та організаційного характеру. Визначено перспективні напрями взаємодії у транскордонному українсько-румунському регіоні та запропоновано шляхи вирішення проблем його розвитку.

Ключові слова: українсько-румунський транскордонний регіон, транскордонне співробітництво, договірно-правова база, єврорегіональне співробітництво.

Chertoryzhskyy V. MODERN TRENDS OF THE DEVELOPMENT OF UKRAINIAN-ROMANIAN CROSS-BORDER REGION

The article analyzes the current state of Ukrainian-Romanian relations in context of development the Ukrainian-Romanian cross-border region. It deals with the institutional and legal basis of development of the Ukrainian-Romanian cross-border cooperation. In particular, attention is focused on the basic problems of institutional and organizational nature. The perspective directions of cooperation in cross-border Ukrainian-Romanian region are defined and the ways of solving the problems of its development are proposed.

Keywords: Ukrainian-Romanian cross-border region, cross-border cooperation, legal framework, European regional cooperation.

Основа нормативно-правової бази між Україною та Румунією була закладена у середині 90-х рр. ХХ ст. Базовий договір «Про дружбу і співробітництво» був підписаний 2 червня 1997 р. у румунському місті Констанца. У ньому закладено основні принципи співробітництва між державами, а саме: принцип суверенної рівності, незастосування сили та погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів, невтручання у внутрішні справи, поваги до прав людини, рівноправності та права народів розпоряджатися власною долею, співробітництва між державами та сумлінного виконання взятих зобов'язань відповідно до міжнародного права.

Транскордонне співробітництво між Україною та Румунією здійснюється переважно у формі різноманітних проектів за програмами Європейського Інструменту Сусідства і Партнерства, а також в рамках єврорегіонів. Із залученням прикордонних регіонів України та Румунії створено та функціонує чотири єврорегіони. Потенціал розвитку українсько-румунського транскордонного регіону є значним і потребує пошуку нових інструментів та механізмів його ефективного реалізації.

Питанням взаємовідносин між Україною та Румунією, зокрема транскордонних, присвячені роботи таких вчених як С. Гакман [1], М. Гоманюк [2], І. Максименко [3], О. Панухник [4] та ін. Румунські наукові дослідження щодо перспектив українсько-румунського транскордонного співробітництва та міждержавних відносин представлені роботами Ш. Пуріч, Х. Сабол-Мареч та ін. [5]. Аналіз публікацій із проблематики українсько-румунських стосунків засвідчує недостатньо досліджений транскордонний контекст відносин двох держав.

Метою цієї статті є дослідження сучасних тенденцій розвитку українсько-румунського транскордонного регіону та визначення можливих шляхів подолання проблем розвитку українсько-румунського транскордонного співробітництва.

Українсько-румунський транскордонний регіон охоплює Закарпатську, Івано-Франківську, Чернівецьку та Одеську області України та 5 повітів (жудеців) Румунії (Сату-Маре, Марамуреш, Сучава, Ботошань та Тулча). Площа транскордонного регіону складає 100 872 км населення – 8,3 млн. осіб, довжина кордону з Румунією становить (625,4 км), що становить 10,8 % від усієї довжини українського державного кордону по суходолу. Рівень життя населення в Румунії є значно вищим порівняно з

Україною: мінімальна заробітна плата в Україні у 2013 р. становила 104,7 євро, у 2014 р. - 78 євро, у Румунії – відповідно 157,26 євро і 179 євро (в 2,25 рази більше) [6, 7].

Важливе значення для розвитку українсько-румунського транскордонного співробітництва мають укладені двосторонні договірно-правові документи і міжнародні угоди. На сьогоднішній день підписано більше п'ятдесяти двосторонніх договірно-правових документів і міжнародних угод, які регулюють різні сфери міждержавної та регіональної взаємодії. Правову основу для розвитку двосторонніх українсько-румунських відносин складають:

- Договір між Україною та Румунією про режим українсько-румунського державного кордону, співробітництво та взаємну допомогу з прикордонних питань був підписаний 17 червня 2003 р. (ратифікований ВРУ 12 травня 2004 р., Парламентом Румунії – 5 квітня 2004 р.).

- Консульська Конвенція між Україною та Румунією була підписана 3 вересня 1992 р. (набула чинності 14.03.1995 р.)

- Угода між Урядом України та Урядом Румунії про спрощений порядок перетинання спільного державного кордону громадянами, які проживають у прикордонних районах і повітах, була підписана 29 березня 1996 р. (набула чинності 14.11.1996).

Протягом 2010–2015 рр. договірно-правова база поповнилася підписанням 6 угод, 2 протоколів та 1 меморандуму, які стосуються в тій чи іншій мірі транскордонного співробітництва та сприяють його активізації:

28.05.2010 – Протокол між Адміністрацією Державної прикордонної служби України і Генеральним інспекторатом Прикордонної поліції Міністерства адміністрації та внутрішніх справ Румунії про правила плавання у прикордонних водах плавучих засобів, які належать прикордонним властям України та Румунії, та порядок їхнього співробітництва під час охорони українсько-румунського державного кордону;

18.11.2010 – Меморандум про співробітництво між Антимонопольним комітетом України та Радою з питань конкуренції Румунії;

10.11.2011 – Протокол про співробітництво у сфері європейської інтеграції між Міністерством закордонних справ України та Міністерством закордонних справ Румунії;

ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

04.08.2012 – Угода про співробітництво між Міністерством юстиції України та Міністерством юстиції Румунії;

22.10.2013 – Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом;

27.05.2015 – Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про заходи зміцнення довіри і безпеки;

14.05.2015 – Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про місцевий прикордонний рух [8].

05.06.2015 – Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про відкриття міжнародного пункту пропуску через українсько-румунський державний кордон для поромного, пасажирського та вантажного сполучення між населеними пунктами Орлівка (Україна) та Ісакча (Румунія).

Необхідно зауважити, що Угода про малий прикордонний рух стала кроком вперед для поглиблення українсько-румунських відносин на регіональному рівні та передбачає спрощений порядок перетину кордону жителями прикордонних областей України і Румунії, які проживають у межах 30-кілометрової зони від спільного державного кордону. Мешканці прикордонної зони отримуватимуть безкоштовні дозволи на спрощений перетин кордону з правом перебувати в прикордонній зоні іншої держави до 90 днів кожного разу з дати перетину кордону. Дія угоди охоплює 662 українські населені пункти Закарпатської, Івано-Франківської, Одеської та Чернівецької областей із загальним населенням близько 1 млн. 500 тис. осіб [9, 10].

Розвиток транскордонних торговельно-економічних відносин між Україною та Румунією протягом останніх років характеризується розширенням споживання в обох країнах, розміщенням в Румунії потужних підприємств відомих європейських та світових компаній, стратегії яких передбачають, зокрема, присутність на ринках України. Рівень інвестиційного співробітництва з Румунією залишається незначним. Це зумовлено тим, що Румунія, як і Україна, не належить до країн-донорів капіталу і сама потребує значних зовнішніх інвестицій для модернізації економіки.

За даними Румунського центру сприяння торгівлі та іноземним інвестиціям, станом на початок 2013 року в Румунії зареєстровано 430 спільних українсько-румунських підприємств, обсяг українських інвестицій становить 12,4 млн. дол. США (54 місце в списку іноземних інвесторів) [11].

Транскордонне співробітництво здійснюється в основному через Спільні операційні програми: Спільна операційна програма Румунія-Україна-Молдова на 2007-2013 роки (Joint Operational Programme Romania-Ukraine-Republic of Moldova 2007-2013) реалізується у рамках програми Європейського інструменту сусідства та партнерства (ЄІСП) 2007-2013 років (загальний бюджет близько 1,1 млрд. євро). З 82 проектів вартістю 34,2 млн. євро, що реалізуються в рамках означеної програми, 59 % (20,2 млн. євро виділено на користь румунських

учасників) представлені румунською стороною, в той час, як Україною – лише 23 % (виділено 7,8 млн. євро). Подібна диспропорція значною мірою зумовлена упередженим ставленням румунської сторони до українських проектів. Фінансування Операційної програми складає 126,72 мільйонів євро і фінансується не лише програмою ЄІСП, а й національними фондами. Україна є учасником ще трьох програм транскордонного співробітництва в рамках ЄІСП: «Україна-Польща-Білорусь» (бюджет Програми – 186,201 млн. євро), «Україна-Угорщина-Словаччина-Румунія» (бюджет Програми – 68,638 млн. євро), «Чорне море» (бюджет Програми -17,306 млн. євро) [12].

У рамках Програми сусідства PHARE СВС Румунія – Україна було впроваджено 147 проектів 80-ма аплікантами за підтримки 95 партнерів з України, у т. ч. 38 – з Чернівецької, 33 – з Закарпатської, 13 – з Івано-Франківської та 11 – з Одеської областей. Найбільша кількість проектів була реалізована у Сучавському повіті (50 грантів) [13].

У таблиці 1 показана спільна участь українських та румунських прикордонних регіонів в інституціоналізованих формах ТКС, а також визначено основні напрями їх діяльності.

На сьогодні розвиток транскордонних кластерів українсько-румунського транскордонного регіону базується на використанні потенціалу євро регіонів: «Карпатський євро регіон» (Україна, Польща, Словаччина, Угорщина, Румунія), «Нижній Дунай» (Україна, Молдова, Румунія) та «Верхній Прут» (Україна, Молдова, Румунія).

Розвиток економічних зв'язків між підприємствами прикордонних регіонів України і Румунії гальмується багатьма чинниками, з яких варто виділити:

- історичний – з часів існування СРСР, кордон виконував в першу чергу бар'єрну функцію, тому місцеві підприємства були орієнтовані переважно на внутрішній ринок України та Румунії відповідно.

- Румунія останньою з країн східного кордону ЄС уклала з Україною угоду про малий рух, згідно з якою перші карти МПП видаватимуть на два роки, а наступні на п'ятирічний термін.

Українсько-румунське співробітництво повинне розвиватись у напрямі активізації діяльності місцевих органів влади та самоврядування щодо налагодження добросусідських відносин, реалізації завдань розвитку транскордонного співробітництва. Зокрема завдяки активній співпраці українсько-польських місцевих органів влади мешканці цього прикордоння активно використовують можливість спрощеного перетину кордону за посвідкою ще з 2009 року. Додатковим чинником поглиблення українсько-румунського співробітництва є реалізація конкретних кроків щодо впровадження безвізового режиму з ЄС.

Однією з інфраструктурних перешкод українсько-румунського транскордонного співробітництва є нестача пунктів пропуску та піших переходів на кордоні з Румунією. Відсутність розвинутої інфраструктури може суттєво обмежити можливості перетину кордону власниками карток малого

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

прикордонного руху, бо відстань між найближчими пунктами подекуди сягає ста кілометрів.

Таблиця 1

Участь українських та румунських прикордонних регіонів у єврорегіональному співробітництві

Єврорегіон/ дата створення	Площа/ населення	Учасники /області/повіти/ воєводства/	Напрями діяльності
Єврорегіон «Карпатський» (14 лютого 1993 р.)	Площа: 146,6 тис. 2 км . Населення: 15,2 млн. чол.	Україна (Львівська, Івано-Франківсь-ка, Закарпатська та Чернівецька області), Румунія (повіти Біхор, Селаж, Сату-Маре, Марамуреш, Харгіта, Сучава та Ботошань), Польща (Підкарпатське воєводство), Угорщина (медьє Боршод-Абауй- Земп-лен, Гайду-Бігар, Гевеш, Яс-Надькун- Солнок та Саболч- Сатмар-Берег), Словаччина (Кошицький та Пряшівський краї).	Розвиток транспортного зв'язку; розвиток туризму; вирішення проблем у сфері прикордонної інфраструктури.
Єврорегіон «Нижній Дунай» (14 серпня 1998 р.)	Площа: 53,55 тис. 2 км Населення: 3,8 млн. чол.	Україна (Одеська обл.), Румунія (повіти Галац, Тульча, Бреїла), Молдова (райони Кагул та Кантемір)	Розвиток економічної діяльності, вирішення проблем в екологічній сфері, розвиток інфраструктури туризму.
Єврорегіон «Верхній Прут» (22 вересня 2000 р.)	Площа: 28,92 тис. 2 км Населення: 2,9 млн. чол.	Україна (Чернівецька та Івано-Франківська області), Румунія (Ботошанський, Сучавський повіти), Молдова (райони Єдинецький, Фалештський, Глоденський, Окницький, Ришканський Бричанський райони).	Розвиток транспортно- комунікаційної інфраструктури, економічної, наукової та культурної сфери
Єврорегіон «Чорне море» (вересень 2008 р.)	-	Україна (АР Крим, Донецька, Запорізька, Миколаївська, Одеська і Херсонська області та місто Севастополь), Румунія (повіти Галац, Тульча, Бреїла, Констанца), Росія, Азербайджан, Туреччина, Греція, Болгарія, Вірменія, Грузія, Молдова.	Розвиток інфраструктури (енергетичних систем, транспорт), розвиток соціально- економічної сфери, туризму.

Складено за даними: *European Neighbourhood & Partnership Instrument. Strategy Paper 2007-2013. Indicative Programme 2007-2010. Executive Summary [Електронний ресурс]. -Режим доступу: <http://ec.europa>.*

Пріоритетними напрямками українсько-румунського транскордонного співробітництва є:

- Співпраця в питанні розвитку інфраструктури прикордонних регіонів, що сприятиме доступу до цих регіонів, зокрема розвитку транспортної інфраструктури і забезпечення мобільності осіб та товарів.

- Облаштування кордонів та забезпечення прикордонної безпеки, що передбачає розвиток інфраструктури митно-прикордонних пунктів, встановлення необхідного обладнання для забезпечення "червоного" та "зеленого" коридорів, відкриття нових пунктів перетину кордону (передусім у Чернівецькій та Закарпатській областях).

- Співпраця у сфері захисту довкілля та адаптації до кліматичних змін. Зокрема, корисним є румунський досвід у питаннях реалізації протипаводкових заходів, забезпечення ефективного водопостачання, водовідводу, каналізації тощо.

- Співпраця прикордонних регіонів України та Румунії в питаннях боротьби з бідністю, що сприятиме формуванню спільних стратегій з подолання зазначених проблем, обмін досвідом із питань працевлаштування соціально уразливих груп, надання їм соціальних послуг належного рівня.

- Підтримка освіти, науки, досліджень та інновацій: у прикордонних регіонах є напрацьовані контакти з румунськими науковими установами та університетами. Закарпатська область відома позитивним досвідом ефективного впровадження інновацій, заснування технопарків тощо. Відтак, співпраця у цій сфері з румунськими партнерами може мати транскордонний ефект і безпосередньо впливатиме на зростання добробуту регіонів.

- Розвиток малого і середнього підприємництва у таких сферах як сільське господарство та зелений туризм, формування спільних туристичних маршрутів.

Активізація співпраці між місцевими органами влади у межах українсько-румунського ТКР, формування спільного стратегічного бачення розвитку регіону, посилення взаємодій на всіх рівнях (місцевому, регіональному тощо) у туристично-рекреаційній, транспортній, логістичній, інвестиційній тощо сферах сприятиме розвитку прикордонних територій як України, так і Румунії.

Список використаних джерел

1. Гакман С. Проблеми українсько-румунського прикордоння [Електронний ресурс] / С. Гакман // *Матеріали міжнародної конференції «Західні кордони України: аналогії, проблеми, перспективи» (26 лютого 2005 р.)*. – Режим доступу: [http://www. ji-magazine.lviv.ua/conf-febr2005/vystupy.htm](http://www.ji-magazine.lviv.ua/conf-febr2005/vystupy.htm)
2. Гоманюк М. Українсько-румунський кордон. Канал «Дунай – Чорне море» [Електронний ресурс] / М. Гоманюк // *Матеріали міжнародної конференції «Західні кордони України: аналогії, проблеми, перспективи» (26 лютого 2005 р.)*. – Режим доступу: [http://www. ji-magazine.lviv.ua/conf-febr2005/vystupy.htm](http://www.ji-magazine.lviv.ua/conf-febr2005/vystupy.htm)
3. Максименко І. В. Українсько-румунські відносини у контексті розширення ЄС на Схід / І. В. Максименко // *Стратегічні пріоритети*. – 2008. – №3(8). – С. 225-232.
4. Панухник О. В. Транскордонна регіональна інтеграція: досвід України та Румунії / О. В. Панухник // *Формування ринкових відносин в Україні*. – 2007. – №12. – С. 87-91.
5. Пурич Ш. Про деякі фактори, які впливають на розвиток єврорегіону "Верхній Прут" // *Україна – Румунія – Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин у контексті сучасних*

європейських процесів: зб. наукових праць. – Чернівці: Букрек, 2006. – С. 197-208.

6. Бойко Н. О. Транскордонне співробітництво та методологічні проблеми формування єврорегіонів [Електронний ресурс] / Н. О. Бойко. – Сайт Моя бібліотека. – 2011. – 24.10. – Режим доступу: http://vuzlib.com.ua/articles/book/8428-Transkordonne_sp%D1%96vrob%D1%96tni%D1%81t/1.html

7. Порівняльна характеристика заробітних плат та пенсій в Україні у 2005-2013 роках [Електронний ресурс]. – Сайт Infolight – інформаційно-аналітичний центр. – 2014. – 13.05. – Режим доступу: <http://infolight.org.ua/content/porivnyalna-harakteristika-zarobitnih-plat-ta-pensiy-v-ukrayini-u-2005-2013-rokah>

8. Договірні-правова база між Україною та Румунією [Електронний ресурс]. – 2015. – 1.07. – Офіційний сайт Посольства України в Румунії. – Режим доступу: <http://romania.mfa.gov.ua/ukraine-ro/legal-acts>

9. Між Україною і Румунією запрацював малий прикордонний рух [Електронний ресурс]. – 2015. – 15.05. – Режим доступу: <http://www.unian.ua/society/1078415-mij-ukrajinoyu-i-rumuniyeu-zapratsyuvav-maliy-prikordonnii-ruh.html>

10. Договірні-правова база між Україною та Румунією. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/ugodi_z_ukrain/rom/2160.html

11. Державна підтримка українського експорту. Інвестиційне співробітництво України і Румунії [Електронний ресурс]. – 2012. – Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: <http://www.ukrexport.gov.ua/ukrrrom/7177.html>

12. Щодо використання потенціалу міжрегіонального співробітництва у комплексному розвитку приморських регіонів України: Аналітична записка / Регіональний філіал Національного інституту стратегічних досліджень у м. Одесі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://od.niss.gov.ua/articles/506/>

13. Гакман С.М. Сучасні аспекти українсько-румунських відносин. [Електронний ресурс]. – 2013. – Режим доступу: <http://svitppt.com.ua/istoriya-ukraini/suchasni-aspekti-ukrainskorumunskih-vidnosin.html>

References

1. Hakman, S. (2005). Problemy ukrajins'ko-rumuns'koho prykordonnnya [Problems of Ukrainian-Romanian border]. In Materialy mizhnarodnoyi konferentsiyi «Zakhidni kordony Ukrayiny: analohiyi, problemy, perspektyvy» [Proceedings of the international conference "Ukraine's western border, similar, problems and prospects"] (2005, February 26). Retrieved from <http://www.ji-magazine.lviv.ua/conf-febr2005/vystupy.htm>

2. Homanyuk, M. (2005). Ukrayins'ko-rumuns'kyu kordon. Kanal «Danay – Chorne more» [Ukrainian-Romanian border. The channel "Danube – Black Sea"]. In Materialy mizhnarodnoyi konferentsiyi «Zakhidni kordony Ukrayiny: analohiyi, problemy, perspektyvy» [Proceedings of the international conference "Ukraine's western border, similar, problems and prospects"] (2005, February 26). Retrieved from <http://www.ji-magazine.lviv.ua/conf-febr2005/vystupy.htm>

3. Maksymenko, I. V. (2008). Ukrayins'ko-Rumuns'ki vidnosyny u konteksti rozshyrennya ES na Skhid [Ukrainian-Romanian relations in the context of EU enlargement to the

East]. In Stratehichni priorytety [Strategic Priorities]: Vol. 8(3) (pp. 225-232).

4. Panukhnyk, O. V. (2007). Transkordonna rehional'na intehratsiya: dosvid Ukrayiny ta Rumuniyi [Cross-border regional integration: the experience of Ukraine and Romania]. In Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukrayini [Formation of market relations in Ukraine]: Vol. 12 (pp. 87-91).

5. Purych, S. (2006). Pro deyaki faktory, yaki vplyvayut' na rozvytok evrorehionu "Verkhniy Prut" [About some factors that influence on the development of European region "Upper Prut"]. In Ukrayina – Rumuniya – Moldova: istorychni, politychni ta kul'turni aspekty vzayemyn u konteksti suchasnykh evropeys'kykh protsesiv [Ukraine – Romania – Moldova: historical, political and cultural aspects of relations in the context of contemporary European processes] (Coll. of scientific papers): (pp. 197-208). Chernivtsi: Bukrek.

6. Boyko N. O. (2011, October 24). Transkordonne spivrobimystvo ta metodolohichni problemy formuvannya yevrorehioniv [Cross-border cooperation and methodological problems of formation of European regions]. Website Moya biblioteka – My library. Retrieved from http://vuzlib.com.ua/articles/book/8428-Transkordonne_sp%D1%96vrob%D1%96tni%D1%81t/1.html

7. Porivnyal'na kharakterystyka zarobitnykh plat ta pensiy v Ukrayini u 2005-2013 rokakh [Comparative characteristics of salaries and pensions in Ukraine in 2005-2013 years] (2014, May 13). Website Infolight – Information and Analytical Center. Retrieved from <http://infolight.org.ua/content/porivnyalna-harakteristika-zarobitnih-plat-ta-pensiy-v-ukrayini-u-2005-2013-rokah>

8. Dohovirno-pravova baza mizh Ukrayinoyu ta Rumuniyeu [The legal basis between Ukraine and Romania] (2015, July 1). The official website of the Embassy of Ukraine in Romania. Retrieved from <http://romania.mfa.gov.ua/ukraine-ro/legal-acts>

9. Mizh Ukrayinoyu i Rumuniyeu zapratsyuvav malyy prykordonnny ruh [Between Ukraine and Romania began to work local border traffic] (2015, May 15). Website UNIAN. Retrieved from <http://www.unian.ua/society/1078415-mij-ukrajinoyu-i-rumuniyeu-zapratsyuvav-maliy-prikordonnii-ruh.html>

10. Dohovirno-pravova baza mizh Ukrayinoyu ta Rumuniyeu [The legal basis between Ukraine and Romania] (2015). Retrieved from <http://romania.mfa.gov.ua/ukraine-ro/legal-acts>

11. Derzhavna pidtrymka ukrajins'koho eksportu. Investytsiyne spivrobimystvo Ukrayiny i Rumuniyi [State support of Ukrainian exports. Investment cooperation between Ukraine and Romania] (2012). Official site of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine. Retrieved from <http://www.ukrexport.gov.ua/ukrrrom/7177.html>

12. Regional Branch of the National Institute for Strategic Studies in Odesa (2012). Shchodo vykorystannya potentsialu mizhrehional'noho spivrobimystva u kompleksnomu rozvytku prymors'kykh rehioniv Ukrayiny [Regarding the use potential of regional cooperation in the integrated development of coastal regions of Ukraine]: Analytical note (2012). Retrieved from <http://od.niss.gov.ua/articles/506/>

13. Hakman, S.M. (2013). Suchasni aspekty ukrajins'ko-rumuns'kykh vidnosyn [Modern aspects of Ukrainian-Romanian relations]. Website of Ukrainian Presentations. Retrieved from <http://svitppt.com.ua/istoriya-ukraini/suchasni-aspekti-ukrainskorumunskih-vidnosin.html>